

[Marius Buhl.]

Skolebænk og sidde sammen. Det er for mig et ganske overordentligt stort Plus i Mellem-skolens Favør i de ca. 45 Aar, den har virket.

Samtidig maa jeg hævde ud fra mit Kendskab til Forholdene, at det ikke er rigtigt, at Mellem-skolen skulde være en Skoleform, hvori der særlig drives Eksamensterperi. Det kan den selvfølgelig være. En Undervisning oppe fra et Kateder kan altid være mere eller mindre aandfuld og mere eller mindre terpeagtig. Jeg mener, at Undervisningen i Skolen, hvad enten det er en Højskole, en Mellem-skole eller en almindelig Kommuneskole, i det væsentlige afhænger af to Ting. Den er for det første afhængig af de Elever, man har siddende i Klassen, og det vil igen sige, at den er afhængig af den goodwill, som disses Forældre har formaaet at skaffe Skolen ved den Atmosfære af Velvilje over for Skolen, som Forældrene har indgivet Børnene i Hjemmet. Og den er for det andet afhængig af Læreren paa Katederet, og det vil gøre sig gældende i akkurat lige høj Grad, hvad enten det drejer sig om den almindelige Kommuneskole, Mellem-skolen eller Ungdomsskolen.

Jeg tror ikke paa, at en Skoleform skulde virke dræbende ved sin Undervisning og en anden Skoleform befrugtende og livgivende. Jeg tror ikke, det har noget paa sig. Jeg indrømmer, at Eksamenen kan virke trykkende, og jeg indrømmer ogsaa, at den højere Skole kan komme til at virke trykkende nedad og vel ogsaa er kommet til det, og derfor gik jeg ogsaa med til, at man nedsatte en Kommission, saa det maaske kunde rettes. Der er gaaet 45 Aar siden vi indførte Mellem-skolen, og den har naturligvis udviklet sig paa mange Omraader, og der er forskelligt andet, Børnenes Indstilling, Hjemmenes Formaaen, der har ændret sig, saa det er muligt, at der er en Del Omraader, hvorpaa der kan rettes noget, saa man kan finde frem til noget bedre, men ikke, som jeg sagde før, under den Forudsætning, at Mellem-skolen, saaledes som den har virket, har været uhyrlig.

Der er blevet sagt, at den private Realskole havde suget en Masse Elever til sig fra Skolerne ude omkring paa Landet. Jeg maa dertil sige, at den offentlige Skole har suget procentvis betydeligt flere til sig, eftersom Statistikken viser, at det er betydeligt flere Procent, der tager Mellem- eller Realskoleeksamen i Købstæderne ved de offentlige Skoler end i Landdistrikterne, hvor de private Skoler er. Jeg har desuden personlig foretaget en Del Undersøgelser af dette Forhold, og det har vist sig, at de private suger

procentvis færre til sig, men det er et Spørgsmaal, som ligger lidt uden for denne Sag. Jeg har imidlertid ikke undset mig for at drage det frem, da jeg synes, at ogsaa de foregaaende Talere i mange Henseender er gaaet uden for den Sag, der ligger for her, saaledes at jeg fik Fornemmelsen af, at det nærmest var en almindelig Skoledebat, der blev ført her fra Talerstolen i Eftermiddag, og saa vilde jeg ogsaa have Lov til at tage det Arbejde, Mellem-skolen har gjort indtil i Dag, i Forsvar.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Elin Appel): Det kan synes, som om det ærede Medlem, jeg er mest uenig med i dette Spørgsmaal, er min egen Partifælle, det ærede Medlem Hr. Marius Buhl. Det forskrækker mig ingenlunde. Jeg haaber, at vi kan trives inden for samme Parti. Jeg hører ingenlunde til dem, som mener, at man skal holde Kæft, Trit og Retning inden for et Parti. For øvrigt vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Marius Buhl for at ordne den Sag først, at det er givet, at man i en Debat som i denne fortrinsvis maa holde sig til de Ulemper og Skader, som en Skoleform forvolder, og saa faar man ikke Tid til at fremdrage de Lyspunkter, der naturligvis er i en Skoleform. Derfor er Afstanden mellem os maaske ikke saa enorm — skønt jeg ikke hører til dem, der vil strø Sand paa enhver Uenighed. Jeg tror, at vi ser forskelligt paa Mellem-skolen, men jeg vil gerne medgive det ærede Medlem, at selvfølgelig er der ikke saa faa Lyspunkter ved Mellem-skolen, som jeg ikke har nævnt. Jeg vil gerne anholde, at jeg skulde have sagt noget som helst om, at den virker uhyrligt, jeg har overhovedet ikke brugt det Ord — det ærede Medlem kan henvende sig til Stenograferne om det. Det kunde aldrig falde mig ind, det vilde være at sætte Sagen paa Spidsen. Jeg beklager, at det var en privat Realskole, jeg arbejdede ved og derfor havde Erfaringer fra. Jeg indrømmer, at det er den offentlige Realskole, der suger det største Antal til sig. Men for øvrigt var det ærede Medlem enig med mig i, at Mellem-skolen trykker nedad. Saa vidt jeg har forstaaet paa den højtærede Undervisningsminister og paa de ærede Ordførere, er der faktisk Enighed til Stede om Skaden. I det store hele tror jeg, man kan sige, at vi er enige om Skadens Tilstedeværelse og i nogen Maade om dens Omfang, og denne Enighed er jeg særdeles glad for at faa konstateret, fordi det betyder, at vi har en Mulighed for at faa Skaden udbedret. Jeg forstaaer ogsaa, at der var Enighed om, at en Undersøgelse bør finde Sted, og at vi desuden er enige om, at det skal være